

مطبعه و محل اداره :

جغسال اوغلنده امنيت
صندوغی جوارنده
شنکول يقوشنده
۲۲ نومرو

مشتاقنامه صراط مستقیم

۱۳۲۶

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار
جدیدیه مع الممنونیه
قبول اولنور

درج ایدله یین آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاست ، و بالخاصه احوال و شئونه اسلامیه بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسری :

درسعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

آلتنجی جلد

۱۳ ربیع الاخر پنجشنبه ۳۱ مارت ۳۲۶

عدد : ۱۳۶

ايتينلار ايچون الندن قورتيليش يوقدر . اويله بر حرب كه انسان كندى فطرتنده مكنوز اولان اسراردين غافل اولسون ، خلقتنده كي خوارقدين بي خبر قالمسونده بو حقايقه مطلع اولمق ايچون خصائص مفضوره سني ، سجاياي مجبوله سني اعماله مجرر اولسون ديه خالق حكيم طرفندن قماي شدينه مساعده اولمقده در . « ونبلوكم بالشر والخير فتنه والينا ترجمون »

ايشته سزه بر عائله . شمدى او عائله نك باباسى مكارم اخلاقده چوجقلىرىن صادر اولان هر قباحتى عفو ايده نك درجه ده مفرط اولورسه او اوده تربيه نه حاله كلير ؟ بويله بر عائله ايچنده يتيشلر شبهه يوقدر كه فناقلرينه قارشو طوره جق قواي مانع يه آليشماش اولدقلى ايچون تكاليف حيات قارشوسنده آيشوب قاله جقلى در . طبيعى بويله بر بابا ايله مصاب اولان عائله نك حالى پريشانلقدن مصون اولاماز ، او باباده ، نظر شريعتده دائره اعتداله چكلمسى ايجاب ايدن بر مجرم اولور . شو حكيم عائله حقنده صحيح اولدقدن صكره جمعيت حقنده طبيعى دهها صحيح دهها صريحدر .

مسلمانلق انسانيتي تمايلات روحيه سنده تفريظه دوشمك وياخود افراطه چيقيم تهلكه لرندن قورتارديني كي انسانلره اويله معتدل بر مسلك رسم ايتمشدر كه نظام خلقت ، قوانين حيات تاميله او مسلك مطابقدر ، روحه كمال صلح و انتظام ايله معارج كماله طوغرى ارتقا فيضى ويره جك حريت حقيقيه يي او مسلك بخش ايتمشدر « وكنذلك جعلناكم امة وسطا لتكونوا شهداء على الناس ويكون الرسول عليكم شهيدا » .

محمد عاكف

آمرىقا نوطلرم :

مورمونلق نه در ؟

آمرىقاده اويله تحف ، غريب دينلر واردر كه انسان حيرت ايدر... باغارستانده ، مجارستانده ، بويله مملكستلرده نه قدر مختلف فرقه وار ايسه آمرىقاده او قدر مختلف دين وارديسه هم جائز اولور . بريسى قالقيور ، خريستيانلقه برابر يكي بردين ايجاد ايدييور ، كزييور ، طولاشيور ، شومن دوفرلرده ، واپورلرده ، باغچلرده هريره نطقلى ايراد ايدييور ، ديننه بر جوق سالاك بولييور .

تحف كه آمرىقاده بو قدر مختلف دين جريانلري اولديني حالده قيم اعظم اهالى پروتستانلك مدهش برفدا كاري كي كورونورلر . باخصوص قادينلر فوق العاده تعصب ابراز ايدرلر . آمرىقاده اسلاميت ايله خريستيانلق آره سنده برطاقم دين اختراعنه يلته نلر بيله اولدى . كچن سنه ينه بو صحيفه لرده بهائيلره دائر ويرديكم معلومات بو سوزمى اثبات ايدر .

آمرىقانك غريب بر ديني ده مورمونلق در . مورمونلق ميلاد عيسادن ۶۰۰ سنه اول موجود بردين اولدوغنى ادعا ايدييورلر . بنى اسرائيلدن صديفانك بودينه دائر يازديني برائرى آمرىقاده قالمش و

آمرىقا كشف ايديلنجه بولونمش ... ايشته بو دينك سالكلى بويله اعتقاد ايدييورلر .

اصل بو دينك موجدى بريغام يونغ Brigham young اسمنده بر آمرىقالى در . بو آدم انجيلي تحريف ايده رك ايشته ديكي كي يازمش وحتى تعدد زوجاتى قبول ايلمشدر . مورمونلر ك تعدد زوجاتى قبول ايتملري صرف مورمونلر ك عددني چوغالتمق فكرندن نشأت ايلمشدر . بعض آمرىقاليلر تعدد زوجات مناسبيله مورمونلري ده اسلام ظن ايتشار ايسه ده مورمونلق ايله اسلاميتك طبعيدر كه قطعياً مناسبتي يوقدر .

مورمونلر اولا ميسورى آيالتنده او طور مقده لايكن مذهب منازعه لريله ۱۸۳۸ ده اورادن اخراج اولونورق (ايلونوئيز) جمهوريته كچمشلر واوراده دخی پروتستانلر ك تهاجنه دايتامه يهرق بر جوق وجود غائب ايلدكدن صوكرا يرانواده طاغلى طرفلرنده كائن يوتاخ Utah شهرنده يرلشمشدر . يوتاخ شهرى اولا هيچ بروجيله حائر اهميت دكل ايكن كاليفورنيا زراعتك ترقيسى و آلتون معدنلرينك كشي اوزرينه كسب اهميت ايلمش وبالاخره (يوتاخ) ايالتى عنوانني قازانمشدر .

آمرىقاليلر تعدد زوجاتى شدتله منع ايتمكده درلر . تعدد زوجات ترك ايديلمز ايسه بوتون يوتاخ ايالتى اهالى سني آمرىقادن طرد ايده جكلريني آمرىقا حكومتى بيان ايلمسى اوزرينه مورمونلر رسماً تعدد زوجاتى دينلرندن طى ايدرلر ايسه ده ، حقيقت حالده بو جعلي بر منع در ؛ الا آن كيزلى كيزلى بردن زياده قادين ايله ازدواج ايلمكده درلر ، مورمون دينك موجدى بريغام يونغك تام اوتوز بش زوجه سى وارايدى ، كه الا آن يوزاللى قدر اولاد واحفادى بولونمقده در .

مورمونلق آمرىقانك هر بويوك شهرنده واوروپاده واسياده ترقى ايلمشدر . مورمونلر ك هريره كليسالري ، عبادتخانه لري موجوددر . هله انكستره ده ودانيمار قاده مورمونلق هريردن زياده ايليله مشدر . مورمونلر ك ممالك عثمانيه ده ، حتى استانبولده بيله وكيلىلري بولونمقده در . هريره ميسيوز ، مرشد كوندركلري كي ممالك عثمانيه ده كونده درلر . حتى آمرىقاده بولنان دوستلر مك تأميناتنه نظر امورمونلر حلب وعينتتاب جهتلرنده كزه ن بعض مورمون ميسيوزلري سوريه ليله ارمنى وطنداشليمزى پاره ويره رك ، ايش وعد ايده رك بالاغفال مورمونلغه سوق ايدر ويوتاخ ايالتنه كوندرلر ايمش !... فقط يوتاخ ايالتنه كلنجه ايش دكيشور ، بو وطنداشلمز مورمون اولدقلى حالده مورمونلر وعدلريني اجرا ايتزلر ، ايشسز كوچسز سوقاقده قايلرلر ايمش !...

شيغاغو - سانفرانسيسكو خطى اوزرنده صولاته يق شهرنده مورمونلر ك غايت جسيم بر كليسالري موجوددر . مورمونلق ۱۸۴۷ ياخود ۱۸۳۰ تاريخنده اعلان ايديلمش و ۱۸۵۳ ده ده بويوك كليسا انشا ايديلمكه باشلانمش و ۱۸۹۳ ده ختام بولمشدر . بوكليسا مورمونلر ك اك بويوك كليسا سيدر ديسه ك جائز اولور . كليسانك شرفدن غربه ۱۸۶۱ قدم اوزونلغى اولديني كي آلتى دانه جسيم

ایدیلن سیاحتلر ائناسنده غریبه ، خارقه اطلاق اولونه جق برشیته تصادف ایدمه دم . فقط اوراده . . . کونشک طلوعیدن اول هر طرفی ، هر سوقاغی ایش آدماری ایله دولدوران ، تحت الارض ، فوق الارض وروی ارضه بیک درلو وسائط نقلیه ایله ایش-جیلر ، متشبت آدمار نقل ایدن او مملکتده نه کوردمسه هپسی بکا خارقه کلدی . فنونی نه درجه ترقی ایللمشسه صنایعه ده عین موققتله تطبیق ایدیلمش ؛ علوم اقتصادیه نه بویوک ترقیلره مظهر اولمشسه ، بو علم ایله عامل اوله جق ، مملکتی ترقی ایتدیره جک ، فقر و ضرورتی احما ایدمه جک او قدرده ایش آدمارینه مالک اولمش . . . فنون زراعیه نك ترقیسی نسبتنده چفتجیلرده ایلرله مشر . کیری قالمش ، نظره عادی کورونه جک بر شی یوق . . . بو قدر علوم و فنون و ترقیات فکریه ایچنده ایشته مورمونلق کی اویدورمه دینلرکده یربولسی وایلرله مک استعدادینه مالک اولمه سی ، سویلیدیکم کی حقیقه غریبه دینلرکده لایق دگلی در ؟ ...

مناسیر ۲۳ مارت سنه ۱۳۲۷

ادهم نژاد

عبدالله اخیسقه وی :

(ابرم محمد عبده ضیاء الدین اخیسقه وی)

متأخرین علماء عثمانیه دن ذوفنون ، فاضل برذات معارفیات اولوب (۱۱۴۶) تاریخنده (آخسقه) نواحیسنندن (اوزغور) ناحیه سنک (اورپالا) قریه سنده مهد آرای عالم شهود اولمشدر . زمان صباوتنده علمادن بولنان پدریله برابر (شام) ه کیده رک بر مدت (صالحیه) ده اقامت و بو اقامت ائناسنده علوم ابتدائیه تحصیلنه مبادرت ایلوب ینه برلکده وطننه عودتله پدرندن مع تجوید قرآن کریم و علوم آلیه تعلم ایلدی . پدرینک وفاتندن صکره (قارص) ه کیده رک مشاهیر فضالادن (اسماعیل بن محمد برکشادی) دن علم اصول فقه و علم حدیث قرائتله معلمی طرفندن (ضیاء الدین) لقبی آله رق اجازت آلدی . بر آرز صکره (ارضروم) ه رحلت و علماء بلده ایله مصاحبت ایلوب (دیاربکر) ه عزیمتله فحول علمادن (کوچک احمد زاده ابی بکر) افندیدن صحیح بخاری و مختصر (ابن حاجب) و (بوزجی زاده عمر) افندیدن علم تفسیر و عروض ایله فنون ریاضیه دن حساب ، هندسه ، حیقات (اصول ارتقا) اوقویه رق بوندن اخذ اجازه موفوق اولدی . بعده استادی عمر افندیکنک فضلالی مصردن شیخ عبدالسلام ارزنجانییه خطاباً یازیلان مکتوبنی حامللاً (مصره کیده رک فاضل مشارالیه دن بخاری ، اصول حدیث ، درر الاحکام ، علم قرائت و سائر اوقویه رق اصولی دأرهمسنده تکمیل نسخ ایلدی و (۱۱۷۵) تاریخنده (استانبول) ه کله رک بر طرفدن نشر علومه ، بر طرفندن تالیف آثاره باشلادی .

بر آرائق ادرنه طریقیله بوسنه قطعه سنه سیاحتله ایکی سنه دوام

قله سی موجوددر . کلیسایک حین ائناسنده مصرفدن هیچ چکینلماش بوتون ترتیباتنه فوق العاده اعتنا اولومشدر . انشائنده اک چوق جسم غرانیست ستونلری ، لوحه لری استعمال ایدیللمشدر . کلیسایک غریبنده « تابر ناقل » تسمیه ایدیلن بویوک بر دأرهمسی واردرکه تام یکریمی قبوسی واردر . بونک دروننده کی زواره مخصوص صندالیلر اون بیک کشیکدر . مورمونلر بوراده اجتماع ایدهرک وعظ و نصیحت ایدرلر . بو کلیسایک مصارف انشائیه سی درت ملیون دیولاریغی بر ملیون لیرای عثمانی در .

مورمون کلیسایک کیرمک جائز اوله ماز اساساً مورمونلر کرک مورمونلری و کرک یبانیجیلری کلیسایه داخل اولمقدن منع ایللمشدر . کلیسایه کیرمک بر چوق شرائط ، اساس و قوانینه تابعدر . کلیسای سیر ایتک ایستین زواری کزدرمکه تخصیص ایدیلن ذوات خارجدن کلیسای دولاشدیرر و لازمکن معلوماتی اعطا ایدر . یالکیز یوقاریده سویلیدیکمز تابر ناقل Tabernacle دأرهمسنه کیرمک ممکندر . اساساً بوراسی کوروله جک بریردر . کلیسایه متصل یرده (آسسامبلی حول) دینلن مذهب رؤسا و مأمور و کاتبلرینه مخصوص محشم بر اداره دأرهمسی و قلم او طه لری موجوددر .

مورمونلرک اکثریسی امریقا طوغمش و آمریقا تبعه سیدرلر . واشینگتون ده آمریقا مجلس مبعوثاننده ایکی مبعوثلری واردرکه مورمون حقوقی مدافعه ایدرلر . هر مورمون سنوی قازانیدیغنک یوزده اونتی کلیسایه ، جهت دینییه ترک آیلر ؛ کیم بو پاره نی تأدیه ایله ن و وظیفه سنی بیلمز ایسه مورمون عدا ایدیلمز .

مورمونلر پک زنکیندر . بو زنکینلک لری ایله برابر غایت چالیشیرلر و مورمونلرک ترقیسی اسبابی دوشونورلر . مورمونلره عائد بیوک بیوک اوتلر ، غازیولر ، عقارات ؛ غزته لر موجوددر ؛ بونلرک بوتون حاصلاتی کلیسایکدر .

کلیسا جوارنده بر چوق دکان واردرکه مورمونلرکدر ؛ مورمونلر بوتون آلیش و یریشلرینی بو دکاندن یابار ؛ عادتاً بر قوئوپه راتیف شرکت کییدر . مورمونلرک بر چوق تجارتخانه لرندن باشقه برده معامله سی واسع بانقلری بولمقددر .

رؤسای روحانیه نك حیات و افکاری غریبدر . آلآن مرکزده بر حلیفه سی ایله ایکی مستشاری و اون ایکی دانه اعضای روحانیسی اولوب ، بونلر مورمونلرک اک ایلری کلنریدر . بو هیئت کلیسا دروننه کیرمکه هر زمان مأذوندر . بونلرک بشقه کیسه کلیسایه داخل اوله ماز . سنه ده ایکی دفعه نیشان و تشرین اولده بویوک اجتماعلر وقوعبولور . زنکینلرک نکاحنده بالخاصه خلیفه نکاحی عقد ایتک ایچون موقع روحانیسی اشغال ایدر . نکاح ائناسنده زوج و زوجه کلیسایه داخل اوله بیلیر ، کلیسایه بویله داخل اوله بیلمک مورمونلرجه بویوک بر ثواب ، بویوک بر مسئلهدر .

حیاتده بکا اک بویوک غریبه لری ، خارقه لری آمریقا احساس ایلده دی . بیلمم ، اوروپایی آثاریله طانیدیغمز دئمیدر ، نه دن ، اوروپاده